

2019. gada oktobris

**Apvieno notikumus un piepildi dienu:
Teātra izrāde un mākslas centra apmeklējums Daugavpilī**

Daugavpils teātra izrāde „Purva bridējs (-i)”

Blaumaņa darbos ir iekodēts latviskās identitātes kodols, un 1898. gadā sarakstītā novele „Purva bridējs” nav izņēmums. Lai arī ir pagājis vairāk nekā gadsimts kopš tiem laikiem, kas aprakstīti novelē, tajā skartās tēmas ir nemirstīgas. Šaubas, bailes, vientulība. Un mīlestība – svētākais, kas cilvēkam ir dots.

Izrāde ir ieguvusi „Spēlmaņu nakts 2017” balvu „Gada jaunie skatuves mākslinieki” - Zanda Mankopa par Kristīnes lomu izrādē, kā arī tikusi nominēta vairākās „Spēlmaņu nakts 2017” kategorijās.

*Iepriekš vienojoties, skolēnu grupām šajā teātrī iespējamas dienas izrādes!

Daugavpils teātris

Rīgas iela 22a, Daugavpils

65426321, daugavpilsteatris@apollo.lv

<http://www.daugavpilsteatris.lv/lv/appearances/nowintheatres/34104>

Daugavpils Marka Rotko mākslas centrs

Daugavpils Marka Rotko mākslas centrs piedāvā bērnu un skolēnu grupām pēc izvēles iepazīt kādu no Daugavpils Marka Rotko mākslas centra sektoriem (A, B, C vai D), kuros iespējamas vairākas aktivitātes - kļūt par mākslinieku - izveidot mākslas darbu un senās Dvinskas ielās un parkos veidot grupas bildi, kā arī iepazīt grafikas mākslu un iegūt iemaņas grafikā.

Daugavpils Marka Rotko mākslas centra projektu vadītāja

Baiba Priedīte

65430273, 26190274, baiba.priedite@daugavpils.lv

<https://www.rothkocenter.com/jauniesiem>

Apvieno notikumus un piepildi dienu: Filma kinoteātrī un muzeja apmeklējums Rīgā

Filma „Jelgava ‘94”

Filmas „Jelgava ‘94” stāsta centrā ir četrpadsmitgadīgais Jānis, Jelgavas puika ar "zuba" līmeņa mācību sasniegumiem, kurš cenšas būt neviena nepamanīts. Tomēr iemīlēšanās klasesbiedrēnē Kristīnē un nejauši iegūtie draugi Nāve un Zombis neatgriezeniski aizsāk jaunu lappusi Jelgavas pusaudža dzīvē – ir jāspēlē grupā, jāklausa metāls, vajadzīgas īstās drēbes un līdz asarām jānovēd skolotāji un vecāki.

Filma tapusi par pamatu ņemot jelgavnieka Jāņa Joņeva romānu „Jelgava 94”.

Kinoteātris „Kino Citadele” (SIA „Forum Cinemas”) – **Jūsu vajadzībām iespējams pielāgot seansus dienas laikā.**

13. janvāra iela 8, Rīga

67357608, klase@forumcinemas.lv

<https://www.forumcinemas.lv/Cinema/LatvijasSkolasSoma/>

Latvijas Nacionālās bibliotēkas izstāde „Neredzamā bibliotēka”

Savā simtajā gadskārtā LNB vēlas izcelt to krājuma daļu, kas ir bibliotēkas sākotne. Krājums ietver daudznacionālus stāstus, vēsturiskās kolekcijas, notikumus, cilvēkus, vietas un dokumentus, kas sniedzas daudz tālākā pagātnē par bibliotēkas dibināšanu 1919. gadā un aptver visu Latvijas teritoriju.

„Neredzamā bibliotēka” aicina paviesoties 18.-19. gadsimta sabiedrisko un privāto bibliotēku vēsturisko interjeru rekonstrukcijās, ne vien atklājot šo kolekciju unikalitāti un līkumotos ceļus līdz Nacionālajai bibliotēkai, bet arī vēstot par cilvēkiem, kas tās veidojuši, lietojuši un glabājuši īpaši iekārtotās telpās vai pat ēkās. Tikpat nozīmīga kā atskatīšanās pagātnē izstādē ir pievēršanās mūsdienu cilvēka attiecībām ar bibliotēku un lasīšanu.

Latvijas Nacionālā bibliotēka

Mūkusalas iela 3, Rīga

67806100, lnb@lnb.lv

<https://www.lnb.lv/lv/izstade-neredzama-biblioteka>

Apvieno notikumus un piepildi dienu: Teātra izrāde un nodarbība vēsturiskā ekspozīcijā Cēsīs

Izrāde „Dullais”

Kristas Burānes luga „Dullais” ir tapusi, apvienojot Sudraba Edžus darba „Dullais Dauka” fragmentus ar reāliem stāstiem no dzīves. Izrādē tiek uzdoti vienkārši jautājumi, kuri joprojām liek aizdomāties, piemēram, kā tas ir, ka Zemi, Mēnesi un Sauli nekas netur, bet tie turas paši; kāpēc pieaugušie nevis atbild uz nozīmīgiem jautājumiem, bet sadusmojas; kā tas

ir - būt zinātkāram jauniešiem pieaugušo pasaulē; kas ir aiz horizonta; kā tas ir, kad pirmo reizi sastopas ar mīlestību? Dullais tiecas pēc kaut kā vairāk, nekā pieņemts zināt. Ticēt un izzināt. Vai pietiek ar ticēt, vai tomēr nē? Kā tas ir, kad pieaugušie zina labāk, kas jauniešiem vajadzīgs, kas nē?

Skatītāji kopā ar aktieriem izdzīvos 19. gadsimta jaunieša dzīvi, 20. un 21. gadsimta jauniešu pieredzes un varēs salīdzināt tās ar savu pieredzi, lai pārdomātu, kas un cik daudz ir mainījies no Daukas laika un vai kaut kas līdzīgs ir aktuāls arī mūsdienās.

Cēsu mazais teātris

Ilze Lieckalniņa

29644963, cesumazaisteatris@gmail.com

Nodarbība ar spēles elementiem ekspozīcijā „Sirdsapziņas ugunsurs”

„Sirdsapziņas ugunsurs” ir autentiskā apcietinājuma vietā - bijušajā čekas īslaicīgās aizturēšanas izolatorā iekārtota unikāla vēstures ekspozīcija, kas vēsta par cēsnieku un kādreizējā Cēsu apriņķa iedzīvotāju nacionālo pretošanos Latvijas okupācijai no 1940. līdz 1950-to gadu vidum. Veidojot saikni starp lielajiem vēstures notikumiem un lokālo kontekstu: faktiem, skaitļiem un laikabiedru dzīvesstāstiem nodarbība palīdzēs skolēniem nostiprināt zināšanas Latvijas okupācijas vēsturē un padziļinās izpratni par visaktīvāko nacionālās pretošanās posmu.

Nodibinājums „Ekspozīcijas „Sirdsapziņas ugunsurs” atbalsta fonds”

Kuratore un ekspozīcijas vadītāja Elīna Kalniņa

25445433, ugunsurs@cesis.lv

<https://sirdsapzinasugunsurs.lv/>

Turaidas muzejrezervāta izglītojošā programma „Ko lems līvu likteņa zirgs?”

Programma „Ko lems līvu likteņa zirgs?” interaktīvā veidā sniedz priekšstatu par otras Latvijas pamattautas – lībiešu – kultūras mantojumu. Tiek izzināta lībiešu senvēsture, kultūra un valoda, uzzināta leģenda par līvu likteņzirgu, iepazītas senās rotas lietas un amuleti, pītas aizsardzības aroces, pēc senām tradīcijām izzināta nākotne, apgūta lībiešu tautasdziesma, rotaļa un izmēģināti senie tautas mūzikas instrumenti.

Turaidas muzejrezervāts piedāvā arī citas muzejpedagoģiskās nodarbības, t.sk., „Kas ir klaušinieks?” un „Latviešu valoda – mana valsts valoda”.

Turaidas muzejrezervāts

67971402, turaida.muzejs@apollo.lv

<http://www.turaida-muzejs.lv/programmas/ko-lems-livu-liktenzirgs/>

Latvijas Nacionālā teātra izrāde „Tikšanās vieta – Rīgas pilsētas II teātris”

Valsts dibināšanas dienas simulācija, iespēja pašiem personīgi atgriezties 100 gadus senā pagātnē, Rīgā, Pilsētas II teātrī, kur kopā sanāca gan drosmīgi un stratēģiski valstiski domājoši, gan vienkārši avantūristiski noskaņoti un nejauši iesaistīti cilvēki, kas pieņēma vēsturisko Latvijas Republikas proklamāciju. Starp patriotiski un jūsmīgi noskaņotiem bija arī skeptiski un visu apšauboši cilvēki, starp gudriem un erudītiem – apjukusi – visas šīs balsis skanēs jums ausīs, un jums būs jāizšķiras, pie kuriem vēlaties piederēt jūs.

Uzmanību! Teātra mājaslapā ir norāde, ka visas izrādes ir izpārdotas, bet tas nozīmē, ka **tās ir rezervētas jums, vietas vēl ir pieejamas!** Aicinām laikus rezervēt biļetes uz izrādēm novembrī.

Latvijas Nacionālais teātris

Kronvalda bulvāris 2, Rīga

Rezervācija skolām pa telefoniem 67006336, 67006337

<https://teatris.lv/izrade/tiksanas-vieta-rigas-pilsetas-ii-teatris>

Izstāde „11 varonstāsti. Lāčplēša Kara ordenis, tā kavalieri un Lāčplēša diena”

Latvijas valsts simtgades svinību ietvaros 2019. gads pasludināts par varonības gadu. Latvijas armijas uzvara Bermontiādē 1919. gada 11. novembrī ne vien kļuva par pagrieziena punktu Latvijas Neatkarības karā, bet arī simboliski iezīmēja pirmā militārā apbalvojuma – Lāčplēša Kara ordeņa – dibināšanas dienu.

No 1920. līdz 1928. gadam ar Lāčplēša Kara ordeni kopumā tika apbalvots vairāk nekā 2000 personu, tādēļ viens no izstādes centrālajiem jautājumiem ir – kas bija šī ordeņa kavalieri? Izstādē varēs tuvāk iepazīties ar 11 kavalieru dzīvesstāstiem. Viņu vidū: zinātnieks, kultūras un sabiedriskais darbinieks Valdemārs Ģinters, vācbaltietis un Francijas armijas leitnants Konrads Dekerts, viena no trim Lāčplēša Kara ordeņa kavalierēm sievietēm, studente un Latvijas Sieviešu palīdzības korpusa darbiniece Elza Žiglēvica, 1. Daugavgrīvas latviešu strēlnieku pulka strēlnieks Kārlis Kevešāns un padomju varas represiju upuris Ernests Lācis, kā arī citi. Katrs dzīvesstāsts ir spilgts piemērs apbalvoto personu dažādībai un vienlaikus ilustrē visas Latvijas vēstures sarežģīto ritējumu.

Izstādes apmeklētājiem būs iespējams apskatīt līdz šim neeksponētus priekšmetus, kas glabājas dažādās Latvijas kultūras vērtību krātuvēs un privātpersonu īpašumā.

Izstādes atklāšana 24. oktobrī.

Latvijas Nacionālais vēstures muzejs

Brīvības bulvāris 32, Rīga

67221357, info@lnvm.lv

<https://lv100.lv/programma/kalendars/izstade-11-varonstasti-lacplesa-kara-ordenis-ta-kavalieri-un-lacplesa-diena/>

„Ceļojums laikā. 1919. gads”

Izmantojot Tukuma Durbes pils lazaretis piemēru, skolēni caur personīgo pieredzi un dalību lomā spēlē iepazīst 1919. gada sarežģīto vēsturisko situāciju Latvijā, tās saistību ar norisēm Eiropā un Krievijā. Vispirms skolēni apskata izstādi „Par Dzimteni un Latviju. 1918.-1920.”, kas veltīta landesvēra lomai Latvijas Neatkarības karā, pēta vēstures avotus un noskatās īsfilmu. Skolēni iejūtas vēsturisku personību tēlos, piedaloties īstenībai tuvinātās aktivitātēs, Baltijas landesvēra 1. lazaretē Durbes pilī. Programma vērsta uz valstiskās piederības apziņas un empātijas stiprināšanu, tajā tiek aktualizētas arī tēmas par atbildību ģimenē un sabiedrībā, veselību, saskarsmi un komunikācijas prasmēm neparedzētās situācijās, kā arī katra iedzīvotāja lomu valsts nākotnē.

Lai palīdzētu skolotājiem sagatavot skolēnus muzeja apmeklējumam un rosinātu izmantot muzejā attīstītās kompetences, ir izstrādāti metodiski materiāli pedagogam pirms un pēc Durbes pils apmeklējuma.

Durbes pils

Inese Šīmane

25721502, muzejpedagogs@tukumamuzejs.lv

Izstāde „Baltijas ceļam 30. Vienoti mākslā”

No 13. septembra līdz 3. novembrim Rīgas Sv. Pētera baznīcā ir apskatāma Baltijas ceļa 30. gadadienai veltīta izstāde “Baltijas ceļam – 30. Vienoti mākslā”. 1989. gada 23. augustā plkst. 19.00, sadodoties rokās, izveidojās nepārtraukta cilvēku ķēde, kas 15–20 minūšu garumā savienoja visas trīs Baltijas galvaspilsētas, šādi demonstrējot Baltijas tautu vienotību ceļā uz neatkarību. Lai godinātu šo notikumu, 12. septembrī Rīgas Sv. Pētera baznīcā tika atklātas trīs Baltijas ceļa 30. gadadienai veltītas izstādes, kas apvienotos zem viena nosaukuma – “Baltijas ceļam – 30. Vienoti mākslā”.

Starptautiskā akvareļu izstāde „LINK” apvieno Lietuvas, Latvijas un Igaunijas akvareļu tehnikas māksliniekus, kurus vieno gan kolektīvā pieredze, gan vēsturiskās pieredzes atmiņas.

Kauņas mākslinieku izstāde „PAGAIĀM / MŪŽĪGI” veltīta, lai atzīmētu Kauņas pagaidu galvaspilsētas statusa simtgadi.

Vēsturisko fotogrāfiju izstāde „BALTIJAS CEĻŠ”, kuru veidojusi Lietuvas Republikas Ārlietu Ministrija sadarbībā ar Lietuvas Centrālo valsts arhīvu, kā arī dokumentālā filma „Neatkārtojama Baltijas ceļš” (filma lietuviešu valodā ar subtitriem angļu un krievu valodā), ir vēstījums pasaulei, kā Baltijas ceļš kļuva par vienu no svarīgākajiem soļiem ceļā uz Baltijas valstu neatkarību un Padomju Savienības sabrukšanu.

Rīgas pašvaldības iestāžu apvienības Rīgas Sv. Pētera baznīcas pārvalde sadarbībā ar Lietuvas Republikas vēstniecība Latvijā.

Liena Bogatirēviča,

Rīgas Sv. Pētera baznīcas pārvaldes projektu vadītāja.

67181943, liena.bogatirevica@riga.lv

<https://lv100.lv/programma/kalendars/izstade-baltijas-celam-30-vienoti-maksla/>

Izrāde-detektīvs bērniem „Perturbons”

Esat pamanījuši, ka sabiedriskais transports vairs neiet pēc grafika? Vairākos dzīvokļos pēkšņi izdziest gaisma, un, kad tā atkal iedegas, virtuves sienas ir biežā slānī klātas ar siekalām! Suņi negrib ēst no savām bļodiņām, bet gan šķīvjiem uz galda! Dažās grāmatās sākuši dzīvot taureņi, un no mūsu sētnieka auss šorīt izkrita kanēļmaizītes izmēra gliemezis. Jums šķiet, ka tā ir nejaušība? Ka tas viss notiek trešās nelabvēlīgās laika prognozes ietekmē? Jūs kļūdaties. Pie visa vainīgs Perturbona perēkļa pūznis! Jūs nezināt, kas ir Perturbons? Neviens jums to vēl nav pastāstījis? Tas ir kas vēl noslēpumaināks un biedējošāks par vakcīnām, tārpu vēderā un vidusauss iekaisumu reizē. Perturbons ne tikai rada normālās gaitas traucējumus mūsu pasaulē, rausta internetu un atšālē kolu, bet ir saistīts arī ar KVADRIFRONA stiprākā, priecīgākā un atsperīgākā kolēģa pazušanu. Izrādes gaitā drosmīgā un fenomenāli radošā draugu kompānija KVADRIFRONS kopā ar bērniem centīsies atrast savu pazudušo biedru un novērst Perturbona radītās nejaucības. Aicinām jūs pievienoties kārtības ieviešanas, Perturbona apturēšanas un kolēģa atbrīvošanas misijā. Ir jāapvieno spēki, kamēr Perturbons nav pārņēmis visu pasauli!

Teātra trupa KVADRIFRONS
Marta Kraujina
25446403, marta.kraujina@gmail.com
<http://www.kvadrifrons.lv/play/13>

Liepājas teātra mācībizrāde „Kā top teātris?”

VKKF mērķprogrammas konkursa „Latvijas skolas soma” ietvaros tapusi **mācībizrāde** „Kā top izrāde?”. Tā ir performatīva lekcija jauniešiem, kuras galvenais mērķis un uzdevums ir atraktīvā un saistošā formātā parādīt skolēniem, ka teātris ir kas vairāk par aktieri, kurš no galvas iemācījies lugas tekstu. Teātris ir vienots organisms, kurā katras profesijas pārstāvis – sākot no skatuves tehniskajiem darbiniekiem, grāmatvežiem, butaforiem un beidzot ar direktoru, ir neatņemama sastāvdaļa, lai teātra brīnums un izrāde varētu tapt un nonākt pie skatītājiem. Un labs teātris mūs izaicina fantazēt par tādu pasauli, kādā mēs vēlētos dzīvot. Ar mācībizrādes palīdzību centīsimies jauniešos radīt izpratni par teātra darbības pamatiem un visdažādāko profesiju nozīmi un ieguldījumu teātra darba uzturēšanā. Centīsimies skolēnus iedvesmot droši izvēlēties savas nākotnes profesijas, apliecinot, ka katrai no tām var būt nozīme kaut kā lielāka tapšanā! Jo teātris tomēr ir vieta, kurp skatītājs dodas, lai ieraudzītu patiesību par dzīvi.

Liepājas teātris
Pārdošanas projektu vadītāja Ieva Dzerkale
29352460, ieva.dzerkale@liepajasteātris.lv
<https://www.lv100.lv/jaunumi/liepajas-teātris-aicina-skolenus-uz-viesizradem-un-piedava-izbraukuma-izradi/>

Skolotājiem

Seminārs skolotājiem

21. oktobrī no plkst. 9.00 līdz 15.00 Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Virtakas klasē, LNB simtgades izstādē „Neredzamā bibliotēka” un pastāvīgajā ekspozīcijā „Grāmata Latvijā” notiks tālākizglītības seminārs skolotājiem. Seminārs būs noderīgs vēstures, vizuālās mākslas, kulturoloģijas, latviešu valodas un literatūras, kā arī sākumskolas skolotājiem un klašu audzinātājiem. Skolotājiem būs iespēja iepazīt ekspozīcijas „Grāmata Latvijā” izglītojošo programmu dažāda vecuma skolēniem un gūt ieskatu Latvijas grāmatniecības vēsturē. LNB pētniece Kristīne Zaļuma vadīs ekskursiju izstādē „Neredzamā bibliotēka”, savukārt muzejpedagogu vadītās praktiskās nodarbībās varēs gan pilnveidoties, gan smelties idejas jaunām darba metodēm. Iecerēta noslēguma diskusija, kā jēgpilni izmantot neformālās izglītības piedāvājumu, lai uzlabotu skolēnu kompetences un prasmes.

Dalība seminārā ir bez maksas, bet iepriekš jāpiesakās. Vietu skaits ierobežots. Pieteikumā lūgums norādīt vārdu, uzvārdu un personas kodu (nepieciešams apliecību izsniegšanai), kā arī informēt par izvēlēto praktisko nodarbību.

Pieteikšanās:

26420065, gramata.latvija@lnb.lv

Dienas programma - <https://www.lnb.lv/lv/seminars-skolotajiem>.